XI. évfolyam. Celldömölk, (Kiscell) 1909. augusztus 15. 32. szám.

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

„(KISCZELL és VIDÉKE)“ Megjelenik minden vasárnap. „(KISCZELL és VIDÉKE)“

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „
szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Dömölki-utca, Gombás-ház — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű küldemények.

Szent István ünnepe.

Igen kevés nemzeti ünnepünk van. Március tizenötödikét, mint a demokrata Magyarország születésnapját igazi lelkesedéssel csak az ifjuság ünnepli. Szent István napját a katholikus egyháznak köszönhetjük, mert a vallás hozzájárulásával öltött magára az ünnep nemzeti karaktert.

Pedig olyan szükség volna egyes kimagasló és a magyar nép történetében korszakot alkotó eseményt, legyen az gyász, vagy örömnap, évenkint megülni; az ilyen ünnep belenyulna a nép lelkületébe és az összetartozás tudatát, a nemzeti eszmék tartalmát népszerűvé tehetné. Nézzük csak meg a szomszédainkat, mily pazar fénnyel szokták megülni egyes győzelemmel végződő háboruk emlékét, egyes nagy férfiak születésének évfordulóját és ha igaz is, hogy ilyenkor a szemkáprázató pompa játsza a főszerepet — de az ünnepséghez tóduló nép lelkesedést és bizonyos honfiui büszkeséget visz magával a falujába.

Épugy, mint a vallás hatásának egyik főeszköze: az ünnep, egy a hazaszeretet szüksége is nagy tettekre, vagy nagy férfiakra emlékeztető ünnepek által volna népszerűsíthető.

Maga Szent István ünnepe egész lefolyásával, egyházi díszével és világi ünnepélyeivel önkéntelenül is a nemzeti ünnepek szaporitását juttatja eszünkbe.

Szent István napja ugyszólván csak a fővárosnak ünnepe. A vidékiek többnyire ezt a napot használják fel a mi szépülő fővárosunk megtekintésére és mig a délelőtt a vallásos ceremóniák, mint a szent jobb körülhordozása, a gyönyörü isteni tisztelet megtekintésében telik el: addig d. u. a fővárosi nevezetességek megtekintésével és szórakozásokkal mulik el. A városligetet zsufolásig megtölti a vidéki közönség és sajnos, hogy évről évre alacsonyabb nivon állanak a városligeti népünnepélyek és egyébb szórakozások, ujat nem nyujtanak és ép ezért ma már bpesti ember csak nagy ritkán keresi fel a városligetet.

Maga a Szent István nap ceremoniális részében van a legtöbb lélekemelő jelenet. A primási helynöknek nemzeti érzéstől és vallásos meggyőződéstől áthatott beszéde leirhatatlan hatást idéz elő a közönségben, mely a magas egyházférfia minden eddigi ténykedéséből arra a megyőződésre jutott, hogy szabadelvübb és fenköltebb gongolkodásu férfiu, mint dr. Kohl Medard püspök, hercegprimási titkár még nem volt, az ország primása mellett.

Szép látvány a szent jobb körülhordozása és festői a kiséret, mely magyar diszruhába öltözött kócsagtollas ifjakból áll. Mintha egy darab középkor vonulna el a néző előtt, de csak a kornak pompája és hangulutkeltő háttere. Nem lenne érdektelen Szent István napján a magyar lovag korból egy pár képet összeállitani, egy pár történeti mozzanatot szemléltetővé tenni, az ilyen ünnepélynek volna mindig legtöbb közönsége és értéke.

A szent jobb, mely ereje gyanánt fentmarad s melyet mindig jelnek tekintettek abban az irányban haladni, melyet a legelső magyar király kitüzött, tényleg alkalmas arra, hogy a nagyközönség tudatában a multat felélénkitse és a jövő utját kijelölje.

Az Árpád-ház, de különösen Szent István uralkodása vetette meg alapját Magyarországnak, mert a honfoglalás befejezetlen tény maradt volna mindaddig, mig Szent István fejét a korona nem ékesitette. A viszonyok, melyeket a bölcs fejedelem megteremtett, küzdelmes és századokon állták ki a próbát és minden magyar királynak, kit Szent István koronájával az ország bizalma kitüntetett, leg-

TARCA.

Az árverés.

Irta: POGÁNY MIHÁLY.

Leitner ur, a Krausz és társa cég főnöke leveleket diktált. A levelek, hol kértek, hol fenyegetődztek. Kértek ahol remény volt arra hogy az adós jószántából fizetni fog, és fenyegetődztek, ahol sejteni lehetett, hogy per nélkül nem fog fizetni a kliens. A többség az utóbb emlitett fajtához tartozott, mert a bort, amivel a Krausz, Leitner és Társa cég is kereskedett nem szeretik fizetni az emberek. A bor nem olyan, mint egyébb hitelre vásárolt tárgy, hogy kopik, romlik, de mégis csak megvan. Ha kérik az árát, hát ha haragosan is, de rá néz az ember. De a bor? Azt a vagyonos ember nem igen rendeli a Krausz, Leitner és Társa cégtől egyrészt azért, mert a vagyonos ember rendesen meg is fizeti. Érthető tehát, hogy a Leitner ur által tollba mondott felszólitások mind kistisztviselőnek, meg másod és harmadrangu korcsmárosok czimére küldettek el.

A levelek telve voltak a legkülönfélébb fenyegetődzésekkel, amelyeket olvasva, kétségtelenül ijedten szaladtak a kis falusi vendéglősök a Pénzesfiókhoz, hogy elküldjék a pénzt a nagy budapesti cégnek, amely kész elárverztetni az egész korcsmát. Pedig Leitner urnak eszébe se jutott volna, hogy a fenyegetéseit beváltsa. Spitz a vörös szeplős könyvelő, aki tizenkét év óta körmölt az irodában, de folyton felmondani készült és [illegible] mán, még mindig ott ül, Spitz folyton nevetett a Leitner ur haragos levelein. Tudta jól, hogy a pert annak módja szerint megindittatja a cég ügyvédjével, de amikor az árverés kitüzésre került a sor, akkor megszállja a lelkét valami gyengeség és egy ideig halasztja a kegyetlen rendszabályt, mig végre elhatározta magát és kiadja az utasitást:

A rimaszombati vasuti vendéglős ismét küldött ötven koronát a tartozásra. Az árverest fel kell függeszteni

Ha Spitznek jó kedve van, akkor megkockáztat egy alamussi kérdést:

— Igazán Leitner urnak olyan jó szive van. Nem árvereltet senkit, pedig a Kitzl-cég, a Strasser-cég, meg a többiek mind, ugy árvereltetnek, mintha élvezettük telne benne. Igazán nem értem Leitner ur kérem . . .

Leitner ur akkor, mint már huszonötször tette vala hányszor Spitz beugratta, felpattan és elmodja ujra, meg ujra, hogy miért nem árvereltet.

— Ön nem ért engem, Spitz ur?-kezdi a kövér kezeivel idegesen hadonászva. Ön nem érti, hogy miért nem arvereltetek? Mondja barátom tudja maga mi az az árverés? Látott maga már árverelni? Nem? No lássa. Én láttam, mikor az én apámnál árvereltek, én láttam, mikor az apám az árverés után igy szólt hozzám: Ne sirj fiam, nincs semmink és mindenünk megmaradt. Akkor nem értettem, ma értem. Látott már maga árverni olyan helyen, ahol szivesen megfizették volna a tartozást, de nem volt miből? Látott már maga ugy árvereltetni, hogy a szigoru hitelező megszökik az árverésről és a végrehajtó elátkozza azt a percet, amikor végrehajtó lett. En ösmertem egy végrehajtót, aki az árverés előtt pár nappal elment az adósokhoz és figyelmeztette őket, hogy fizessenek valamit a tartózásra, mert különben meg kell tartani az árverést. Ugyanez a végrehajtó volt az aki inkább maga vette meg sok szegény ember apró-cseprü holmiját, semhogy széthordják, elkótyavetyéljék. Szombati napokon valóságos bucsujárás volt a lakásán. Forintonkint, koronánkint vitték meg neki az emberek a tartózásukat.

Spitz ur itt elköhögte magát, mert kétszeresen is valószinütlennek tartotta Leitner ur szavait; egyrészt, hogy legyen olyan jószivü végrehajtó, hogy akad, vanak emberek, kik ama jószivü végrehajtónak megfizessék a tartozásukat. Es szerinte, nagyon valószinütlen dolog volt és valahányszor Leitner ut elmondta nézeteit az árvereltetésről, ennél a pontnál anyiszor elköhögte magát, Leitner végigmérte a keserü kedélyü könyvelőt és nagyobb hévvel folytatta:

— Ön ugy látszik sohasem volt fiatal és sohasem tapasztalta, hogy az embert nem mehet mindig a kitüzött uton, mert letérik róla az eléje vetődő események. Kitudja, nem-e lett

[illegible]lisabb feladatát képezi, mindenben megvalósitani az első magyar király álmait.

De nem csak az ország tejedelme, maga a nemzet is járjon Szent István nyomaiban és ismerje minden honpolgár kötelességét, mellyel a királyt támogatja hazafias gondolatai megvalósitásában.

Az ipari biráskodás.

Az ipartörvény uj tervezete az iparos és alkalmazottja közötti munkaviszonynak birói védelmét is reformtárgyává teszi. A legutóbbi két évtized alatt az iparos és munkás közötti viszonyban lényeges változás állott be, amely birói védelmének ujabb szabályozását teszi elkerülhetetlenné. Erre való tekintettel a külföldi törvényhozások is sokat foglalkoznak ennek a védelemnek reformjával, de kevés törvényhozás van, amely annak oly kimeritő, az egész anyagot felölelő szabályozását tartalmazná, mint az uj ipartörvény tervezete.

Az ipari munka ma két irányban igényel védelmet: egyénileg és tömege-

osztály a saját gazdasági helyzetének javitását akarja kivivni. Ez a tömeges védelem azonban ma még csak kialakulóban van, a törvényhozások a munkaadó és munkásosztály közötti nagy küzdelemnek behatása alatt csak most tesznek kisérleteket szabályozása iránt. Az most a kérdés, hogy e két irányu védelem céljából minő legyen a birósági szervezet és eljárás?

A kérdés megoldásánál abból kell kiindulnunk, hogy a mai birói védelem, a mult időkhöz viszonyitva, a tökély igen magas fokán áll s igy az a kérdés, hogy az igazi munka birói védelmére miért van szükség különös birósági szervezetre és eljárásra? Ennek okai a következők: Az iparos és alkalmazottja közötti munkaviszonyból eredő perben az ipari viszonyoknak oly nagy foku ismerete szükséges, aminővel a jogász szakbirók rendesen nem birnak. Továbbá ezek az ügyek olyan elbirálást igényelnek, aminőt a rendes biróságok alig képesek nyujtani. Ez tessi szükségessé, hogy elbirálásuk az ipari osztályból vett birákra bizassék. Minthogy azonban a munkaadó és munkásosztály közötti nagy gazdasági ellentéténél fogva, elbirálásuk csupán az utóbbinak köréből vett birákra nem ruházható, mert ez a pártatlanságot nagy mértékben veszélyeztetné, az ujabb törvények elbirálásukra oly biróságokat szervezzenek, amelyekben ez a két osztály egyenlő képviseletet nyer. Sőt most éppen arra fektetik a fősulyt, hogy ez az egyenlő érdekképviselet az ipari biróság szervezetében minél teljesebben legyen biztositva. Erre törekszik a szervezet is.

A most fennálló iparbiróságaink szervezetében ezek a szempontok még nincsenek teljesen keresztül vive. Ma két féle ipari biróságunk van: az első foku iparhatóság és az ipartestületek békéltető bizottságai. Az iparos és a munkáselem csak az utóbbiakban nyer képviseletet. Ezek a biróságok, de különösen a kezdetleges eljárás, melyszerint az ügyeket elintézik, már nem kielégitők, ennélfogva a tervezet az ipari biróságokat egészen uj alapon szervezi. E szerint min- [illegible] törvényszék mellett és ezenfelül be lá- [illegible] gok. Ezek a biróságok a törvényszék, illetve a jbiróság egyik birójának elnöklete alatt két iparos és két munkásból álló tanácsban fognak eljárni. Fölöttük másod és utolso fokon a törvényszék, minden laikus elem kizárásával fogja a joghatóságot gyakorolni.

Az alapgondolat, amelyben ez a szabályzás nyugszik, hogy t. i. az ipari biróság vezetése szak-jogász kézbe legyen leteve, kétségkivül tökéletesebb birósági szervezet nem fogja kielégiteni az ipari biráskodás legelemibb követelményeit: az olcsoságot és gyorsaságot. Ennek elérésére különösen arra lesz szükség, hogy az ipari biróság tagjainak számát leszállitsuk és sokkal jobb ipari biróságot szervezzünk, mint amennyit a tervezet hoz látásba. Sőt arra is kell módot nyujtani, hogy bizonyos esetekben az ipari biróság vezetője a pert egyedül elbirálhassa.

Az ipari munka egyéni birói jogvédelmét nagy mértékben befolyásolják a munkásmozgalmak. A munkásosztály ma már nem fektet nagy sulyt arra, hogy a munkás megkapja azt, a mi őt az izolátlan kötött szerződése alapján a munkaadóval szemben megilleti. A mi az ő lelki világát betölti, ez az, hogy a munkásosztály minden tagjának gazdasági helyzete minél kedvezőbbé váljék. Ez pedig csak törvényes fellépéssel érhető el, amelynek legerősebb megnyilatkozása a sztrájk. Ez a tömeges fellépés előidézte az ellenhatást a munkaadók szervezkedését, amelynek szintén igen erős megnyilatkozása a munkások kizárása. Ezek a jelenségek, az egyik ép ugy, mint másik, gazdaságilag rendkivül károsak, amelyek megelőzése, illetve elháritása a legfontosabb törvényhozási feladatok közzé tartozik.

A jelenlegi jog e részben alig nyujt valamit, ellenben a tervezet ezen bajok ellen igen kimeritő szabályozást tartalmaz. Idevonatkozó rendelkezései valamennyi közt a legfontosabbak, róluk azonban határozott véleményt mondani ma még alig lehet. A tervezett sztrájkok és munkáskizárások esetében a birói eljárás vezetését, az iparbiróság elnökének kezébe teszik le, aki elnöke, annak a felerészben munkaadókból, felerészben ne- [illegible] okból álló tanácsnak, amely hivatva van itélni a sztrájk, kizárás kérdésében. Ennek a biróságnak az itélete azonban a felekre nézve nem kötelező, hatálya attól függ, hogy az érdekelt felek elfogadják. Ezen biróság helyett különben a felek választott biróságában is megállapodhatnak. Bizonyos közérdekü vállalatoknál kitört sztrájk es munkáskizárás esetében egy az illető táblai elnök vezetése alatt megalakult vegyes biróság gyakorolná a biráskodást, amelynek itélete a felekre már kötelező lenne. Végül pedig általános munkaszerződésekből — kollektiv szerződések — eredő perekben a tervezet az egyéni perekben itélő iparhatóságot ruházza fel a joghatósággal.

A tömeges birói jogvédelemnek az a szervezete egészben véve helyes, sikere azonban attól függ, vajjon a magánjogi alap, melyre támaszkodik, beválik-e s a melyről, mint fentebb érintve lett, ma még nem lehet határozott itéletet mondani. Annyi azonban mégis kétségtelen, hogy a terv ennek az anyagnak szabályozásában igen nagy mérsékletet és körültekintést tanusit, minden érdekkel

---

[illegible] em egy igen kellemetlen szerepet. Akkor Stein és Társa cégnél voltam alkalmazva. Hetenkint kétszer kijártam Budafokra, kivittem a szállitóleveleket, a pincemester leitatott szomorodnival és én az Eskü tér helyett rendesen a Lánchidnál támolyogtam fel a hajóból. Ez volt a foglalkozásom a boritékiráson kivül. Egy napon azonban hire jött az irodába, hogy egy adósunk, valami vidéki koresmáros, feljött Budapestre, és itt koresmát nyitott. Alkalmas módon be lehetne rajta hajtani a kovetelést. A cimet hamarosan megmondta a bejelentőhivatal, az adósoknak eme rettenetes ellensége és most már csak arra volt szükség, hogy megtudjuk kinek a nevére szól az italmérés engedély. Ha az asszony vagy valami rokon nevére, akkor kár a fáradságért. Ezt meg kellett tudni és Stein ur, akkori főnökóm, egy igen elmés és egyben igen egyszerü módot talált ki. A markomba nyomott két forintot es azt mondta: menjek el abba a koresmába vacsorázni. Ha vacsoráztam, mondta eresz kedjek szóba a csaposlegénynyel, tetessem magam, mintha nagyon jokedvü volnék és nézzem meg ügyesen a falra függesztett italmérési engedélyt.

Csöndes, igen csöndes kis utcában volt az a koresma. Olyan csöndes volt az az utca, hogy szinte a vidéken s éreztem magam. Sok esztendő mult el azóta, sok mindent ell felejtettem, amit ateltem, de arra az estére emlékszem, emlékszem. A koresmában nem volt egyetlen vendég sem. Egy öreg, őszhaju csaposlegény mérte volna a bort, ha lett volna kinek. Keresztül mentem a söntesen, be a fehérteritékü vendégszobába. Hat feherabroszos asztal és melettük senki de senki. Azaz, hogy igen. A hátod [illegible] s[illegible]nál, amely egy ajtó mellett állott, hárman ültek. Egy sápadt arcu éjszemü, kékes fekete hajus leány, egy szobotszerüen hideg tekintetü asszony és egy hat esztendősnek látszó fiucska. Mintha sirboltba léptem volna vélettenül olyan borzongás futott rajtam végig. Az arcomba vagott a szegénység, a nyomor, a vagyoni romlas hideg levegője. A leány hozám lépett es megkerdezte, mint akarok. Felelni akartam de az ajtó mögül, amely mellett az ő asztaluk állott, szivetfacsaró férfisokogás hallatszott. Megdobbenve ugrottam föl, a leánynak egy pillantása azonban visszakényszeritett a helyemre. A leány valami nyugodt fölénynyel és öntudattal mozgott körülettem, mint aki tudja magáról hogy több az esze és az ereje, mint az egész környezetének. Bocsánatot kért tőlem, és bement abba a szobába, ahonnan a zokogás hallatszott. Rosszul csukodott az ajtó és bár behuzta maga után, mégis nyitva maradt. Jól hallhattam, amint szelid, szemrehányó, de határozott hangon mondta:

— Apám!

A zokogás megszünt es én kerestem a szeme pillantását, a mikor viszajött. Szembe volna mondani:

— Nincs itt titok, nincs itt rejtély. Szegények nyomorultak vagyunk. Minek is jöttél vendégnek, ide, ahol a balsors a házigazda.

A pillantása nem volt ijedt, hanem mélységes bánattal teli és szemrehányó. Hát ezért jöttél te is, hát ezért a tettetés, ezért mutattad a szemed nézésével a részvétet, hogy belophasd magad a bizalmunkba, hogy... Nem folytathatta az a gyönyörü két szem, amit mondani akart, mert a fiucska megjelent a vedégszoba ajtajában és panaszos hangon szólt:

— Margit, apuska megint sir.

Kibuktam az ajtón, mint egy részeg és mentem, utcán le, utcán fel, keresztül-kasul, egészen reggelig. Lássa Spitz ur, ha árveréltetni akarok, mindig eszembe jut az az este, [illegible] kogás az ajtón tul, az a kis csöndes fiucska és az az öreg, szótalan csapos legény.

Es a leány, a leány? kérdezte Spitz önkéntelenül is gunyos mosolyra torzitva el arcát.

— A historiát azt hiszem, szólt Leitner igen sokszor elmondtam már, de a végét még so hasem. A leány, Spitz ur, az én feleségem.

számol s igy minden esetre alkalmas arra, hogy a törvényhozási szabályozás alapjául szolgáljon.

Dr. Magyary Géza.

UJDONSAGOK.

— **Minimax.** Ezt a nevet viseli egy igen elmés szerkezetü kis tüzoltó készülék, mely Bpesten készül a „Minimax“ részv. társaság gyárában. A „Minimax“ tüzoltó készülékkel a legerősebb tüzet néhány pillanat alatt ellehet oltani. A „Minimax“ tüzoltó készülék üzletekben, gyárakban, irodákban, hivatalokban ugyszólván nélkülözhetetlen. A „Minimax“ tüzoltó készüléket a napokban Devecserben mutatták be a hivatalos világ és és nagyszamu közönség előtt, a gyár képviselője Fodor Ignác. Üresládákból, gyaluforgácsból és hordókból rakott össze egy halmot, melyet petróleummal és kátránynyal öntöttek le s meggyujtották. A száraz faanyag lobogó lánggal égett vagy két percig és akkor müködésbe hozatott a „Minimax“ tüzoltó gép, amely a tüzet pár perc alatt teljesen eloltotta. A „Minimax“ tüzoltó készüléket a gyár képviselője Celldömölkön is bemutatja a napokban előre is felhivjuk a közönség figyelmét rá.

— **Névünnep.** Wagner Lőrinc dömölki apát mult kedden ünnepelte nevenapját Délelőtt számosan köszöntötték, délben pedig a fényes ebéd alatt Pálinkás Géza esperes, majd Kostyán Mihály győrszabadhegyi esp. plebános üdvözölték szép toastokkal melyeket az ünnepelt apát meghatva köszönt meg.

— **Huszonötéves jubileum.** Celldömölk község képviselő testülete Dr. Gefin Lajos községi orvos es Loránth Gyula községi jegyző 25 éves közszolgálatát 1909 augusztus 22-én megünnepeli, amely ünnepélyre e község közönségét tisztelettel ezen uton hivja meg és minél számosabb megjelenésüket óhajtja. Az ünnepély sorrendje: Délelőtt 9 órakor gyülekezés a község tanácstermében. Fél 10 órakor ünnepi mise hallgatása, melyen a képviselőtestület és tisztelgő küldöttégek testületileg vesznek részt. Ennek végeztével 11 óra tájban diszközgyülés tartása a község tanács termében, melynek során tisztelegnek a küldöttségek. Délután 1 órakor közösebéd a „Szarvas“ vendéglőben, amelyen résztvenni óhajtók sziveskedjenek ebbeli szándékukat legalább 3 nappal előbb Tóry György vendéglősnek tudomására hozni. (Egy teri.ék ára 4 kor. 50 fill.

— **Megtámadott községi biró.** Vasárnap este 11 órakor Varga Elek borgátai birót az éjjeli [illegible] korcsmában mulatozó Varga Sándor verekedni készül s ők nem tudnak rendet csinálni. A biró e jelentés alapján azonnal a korcsmába termett, hogy békére intse a zajongót, de Varga Sándor az atyjával nekiment késsel a bironak és 8—10 nap alatt gyógyuló testi sértést ejtettek rajta. Ez alkalommal Varga Sándor még a községbiró segitségére siető Kis József borgátai lakos fejét is bevágta.

— **Borhamisitók italmérési engedélyének elvonása.** A bor hamisitásnak és hamisitott bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szoló uj törvény a dolog természetéből folyólag, különösen szigoruan bánik el a kincstári jogositványok birtokosaival, a kimérőkkel és kismértékben való árusitókkal. Ezeket, ha bort hamisitanak, vagy hamisitott bort hoznak forgalomba, vagy tartanak készletben, 8 naptól 3 hónapig tartó elzárásra, továbbá 10 koronától 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, végre italmérési engedélynek feltétlen elvonásával sujtja. Ki mondja még azt is, hogy az italmérési engedélyt öt éven belül vissza nemkaphatják. A kimérők és kismértékben árusitók a borhamisitási törvénybe ütköző, kevésbé sulyos kihágások miatt is elveszthetik italmérési engedélyüket. De ezeknél a kihágóknál nem kötelező az engedély elvonása. A pénzügyminiszter most figyelmezteti a pénzügyigazgatóságokat, hogy az italmérési anyakönyv függelékeként vezessenek nyilvántartást azokról, az egyénekről, akiknek borhamisitas miatt elvont italmérési [illegible] belül vissza nem adható.

— **Mérsékelt áru menetjegyek kiadása Szent István napja alkalmából.** Szent István ünnepnapja alkalmából a m. kir. államvasut és a kassa—oderbergi vasút magyar vonalain — az összes állomásokról — a helyi érdekü vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsi osztályra nézve Bpestre minttegy 30%-kal mérsékelt áru menettérti jegyet adnak ki. Ezeket jegyeket augusztus 18—20 napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeti órákban Budapestre érkző valamennnyi személyszállitó vonathoz — expressz-vonatok kivételével — adják ki. A menetjegyek öt napig érvényesek, oly modon, hogy a kiadás napja első napnak számitva, érvényességük az ötödik napon éjtélkor lájár; megjegyzendő azonban, hogy a viszatérés legkorábban csak augusztu 20-án délután történhetik; korábbi viszatérés esetén e jegyek érvénytelenek, Az utazas meg szakitásának sem menet, sem jövet nincs helye. Gyermekek számára külön kedvezményeket nem engedélyeznek.

— **A tokorcsi hoslegények.** Marton Samu és Lajos tokorcsi legények csütörtökön, a déli órákban Dömölkön az utcán a Csillag fele kereskedés előtt nagy larmat csaptak A lármára oda ment Lenc Vince városi hajdu aki csendre intette őket. A hős Marton testvérek bicskát vettek elő és egyik uját sebezték meg Vince hajdunak és egyik fogát is kiütötték a dulakodásban. Végre is az összes rendőröknek kellett segitségül menni [illegible] kodó tokorcsi legényeket a rendőrség oly alaposan helyben hagyta, hogy mindkettőt kocsin kellett a kórházba szállitani s most a kórházban elmélkednek nagy virtusságuk felett.

— **Uri leányok otthona.** Dr. Kőrösiné müvésziesen berendezett leányotthona, mely a felső leányiskola, leánygimnázium és az orsz. zeneakadémia szomszédságában, Bpesten Liszt Ferenc tér 9. sz. gyönyörü palotában van, minden tekintetben a legelőkelőbb külföldi internátusok példáját követi. Vezetője és tulajdonosa dr. Kőrösi Manó fővárosi ügyvéd özvegye, aki az anya szeretetével és a nevelő ébersegével viseli gondját növendékeinek. A higiénia legmodernebbb eszközeivel védi a növendékek egészségét, tanulmányaikban pedig jeles tanárnők vezetik és támogatják őket. Az intézetnek tovább képző tanfolyama is van, melynek célja iskoláikat végzett leányok müveltségének tovább fejlesztése. Prospektust szivesen küld Dr. Kőrösi Manóné leány-otthona, Bpest, VI., Liszt Ferenc-tér 9.

[illegible] rendez a Dunántuli Közmüvelődési Egyesület, melynek élén Széll Kálmán, Pallavicini Ede őrgróf és Rakosi Jenő állanak. Az ünnepély napjára a Fővárosi Közmunkák Tanácsa átengedte az egész Margitszigetet és egy [illegible] bizottság dolgozik állandóan az országos ünnepély előkészitési munkálatain és minden jel arra vall, hogy az ünnepély a legfényesebb keretben fog lefolyni. Reggeli 8 órától éjjeli 12 óráig a legkülömbö[illegible] látványos[illegible] rosi mint a Szent István napra Bpestre ránduló vidéki közönségnek s [illegible] látványosságokért mindössze 1 kor. belépődij lesz a Margitszigetre az ünnepély napján.

Az ünnepségnek egyik valóban ritka és páratlanul álló vonzó része lesz az a nagy nemzetközi athlétikai viadal, amelyet a „Magyar Athlétikai Klub“ rendez az ünnepség d. u. a margitszigeti sportpályan s a [illegible] gyen fog alkalmat szolgáltatni fo'eg a vidékről felrándulóknak arra, hogy egy olyan nemzetközi sportszemlén legyen részük, a minő a legnagyobb ritkaságok közzé tartozik. A verseny, mely a következő 11 számból fog állani, nemcsak szenzaciója lesz az 1909. évnek, hanem társadalmi szempontból is kiemelkedő eseményt fog képezni. 1., 100 yardos sikfutás, 2., 1/4 angol mérföld sikfutás, 3., 4/100 méter stafeta-futás, 4., diszkosvetés, 5., rudugrás, 6, fél angol mérföldes sikfutás (bajnokok kizárva), 7., 220 yardos handicap, 8., sulydobás handicap, 9., magas ugrás handicap, 10, egy angol mérföld sikfutás handicap, 11., footballmérközés. A verseny dijazása egyenesen páratlan. Minden versenyszámban nagyértékü tiszteletdij jut a győztesnek, sót a klasszikus számokban 6 tiszteletdij van kiirva a második helyezetteknek is. Minden versenyben a harmadik helyezett ezüst, a negyedik pedig bronz érmet fog nyerni. A verseny érdekességét emelni fogja az egyesületek részére kiirt nagyértékü tiszteletdij, melyet a legtöbb [illegible] egyesület nyer. Az értékes dijak [illegible] disztárgyak és hatalmas serlegek, melyek a szállitónál: Nemes H. bpesti ékszerész Erzsébet körut 23 sz. alatti kirakatában máris közszemlére vannak téve s a dijakhoz a következők járultak hozzá adománynyal: Széll Kálmán, Pallavicini Ede őrgróf titkos tanácsosok, Rákosi Jenő a főrendiház tagja, Láncy Leó főrendi házi tag, Tolnai Lajos, Barta Arnold udvari tanácsos, Budapest székes-főváros, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank az Osztálysorsjáték igazgatósága, a Hazai Bank, Schuk József vezérigazgató stb. Az összes dijakat Lauber Dezső, a Magyar Athlétikai Klub titkári hivatala (Bpest, Margitsziget) ád felvilágositást.

A népünnepély a Margitsziget egyik festői részén, müvészi dekorációkból plasztikusan felállitott házak között a magyar faluban fog lefolyni. A faluban lesznek pitvaros galambházak, az udvarokban csürrel, gerendás padlással. Háttérben magyar stilü keritések mögött lesz a templom. A perspekti vikus sövény előtt fog állni a községháza és posta. Odább, verendás házak előtt falusi lócák csalogatják a járó-kelőket. Itt fognak gyülekezni d. u. azon gyermekek, akik a szépségversenyben részt vesznek. A szépségverseny eredménye d. u. 5 órakor lesz kihirdetve. A 3 legszebb fiu és leány értékes ajándékban részesül. A női szépségverseny szavazás utján folyik a községházában és minden ¼ órában kidobolja a kisbiró, kire mennyi szavazatot adott [illegible] kut lesz felállitva, ebben 5000 drb. emléktárgy, melyből mindenki szerencséjét kihalászhatja az ott levo horgonyos palcaval. A falutol nem messze lesz a női es ferfi cellövő-verseny 3 dijjal jutalmazva. Itt az ünnep reggelén gyakorolhatja magát bárki a céllövésben A d. u. cél-versenyen a nagypublikum is résztvehet. A céllövészeti verseny vezetését Somló Sárika, a szinmüvészeti akadémia igazgatójának leánya fogja vezetni.

Mint uj dolog, egy nappali tüzijáték fogja a közönséget gyönyörködtetni, mely méreteiben egészen rendkivüli lesz s mely alkalmul fog szolgálni annak igazolására, hogy világos nappal is lehet egy nagyszabásu tüzijátékot rendezni. Ugy a délutáni, mint az esti tüzijáték rendezésére Hyra és Huber bécsi pyrotechnikusok laboratoriuma vállalkozott, mely a fővárosban történő ezen bemutatkozása alkalmával nagy áldozatkészséggel egészen nagy elsőrangu két tüzijátékot fog rendezni. A vonatkozó mindennemü felvilágositással a Dunántuli Közmüvelődési Egye[illegible]

— **A tüzoltók éjjeli gyakorlat.** A Celldömölki önk. tüzoltó egylet pénteken éjjel jelképes tüzoltó gyakorlatot tartott. A városházánál volt a gyakorlat, melyet három oldalról vettek körül. Teljes felszereléssel vonult ki a tüzoltóság s a legnagyobb szakavatottsággal végezték a jelképes tüzoltást. A tüzoltók éjjeli gyakorlatának számos nézője akadt. Megelégedéssel konstatáljuk, hogy tüzoltóságunk az uj vezetés alatt, fokról fokra halad s teljes erővel iparkodik ma-[illegible]

— **Szülők figyelmébe.** Izr. családnál a jövő tanéven át 2—3 középiskolai tanuló tiszta kényelmes szobában a leggondosabb felügyelet mellett kifogástalan ellátásban reszesülhet. Kon Ármin Pápa Korvin-utca.

Magy. Kir. államvasutak.

[illegible]

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. minister ur folyó évi julius hó 17-én kelt 56755 III. számu engedélye alapján folyó évi augusztus hó 10-tol visszavonásig.

1.) a magyar belforgalomba (Fiumét is beleértve), továbbá a magyar, az osztrak és a bosnyák-hercegovinai vasutakkal való forgalomban feladásra kerülő kocsirakományu teheráru küldemények felvételénél az élő állat-, friss hus-, friss gyümölcs-, friss főzelék és tojás küldemények kivételével a vasuti üzletszabályzat 55. §-a (3) bekezdésében és az ahoz tartozó IV. dijszabasi póthatározmányban előirt eljárás fog alkalmaztatni.

2.) az osztrák magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kivul

fekvő állomásokra rendelt kocsirakományu teheráru küldemények, az élő állat-, friss hus-, friss gyümölcs-, friss főzelék és tojás küldemények kivételével, amennyiben azok elszállítása azonnal meg nem történhetik s a feladó árját a pályaudvaron kivánja tároltatni, a rendelkezésre álló tároló helyek befogadási képességéhez mérten, a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (2), illetőleg a magyar szent korona területén érvényes vasuti üzletszabályzat 55 §-a (2) bekezdésében és az ahoz tartozó I-III. díjszabási póthatározmányokban foglalt rendelkezéseknek megfelelőleg csakis a lehető elszállításig való ideiglenes megőrzésre fogadtatnak el.

3.) az üzletszabályzatban és díjszabásokban meghatározott be, illetve kirakási idő az üzletszabályzat 69 §-a (7) bekezdése alapján 9 nappali órára szállitatik le.

Értesitjük továbbá a t. szállitó közönséget, hogy az üzletszabályzat 56 §-a (4) bekezdése illetőleg a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5 cikk (3) bekezdésben foglalt rendelkezések alapján a Fiumába rendelt gabonaszállitmányok, őrlemények és borelyek (bab), valamint az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kivül fekvő állomásokra rendelt gabonaszállitmányok és őrlemények, az őrlemények, az üzletszabályzat 55 §-a (3) és a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5 cikk (2) bekezdése, illetőleg a magyar szent korona területén érvényes üzletszabályzat 55 §-a (2) bekezdésének alkalmazása mellett is, közérdekek érvényesitése pontjából lehetőleg soronkivül fognak továbbittatni.

Budapest, 1909 augusztus hó 7.

Az igazgatóság.

A 9 nappali óra a közzétett raktári órák kezdetétől annak megszakitás nélkül való befejeztéig terjedő időtartam alapul vétele mellett számittatik.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

M. Kir. Államvasutak Üzletvezetőség

Szombathely. 20391 1909 szám

Pályázati Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szombathelyi üzletvezetősége a tervbe vett nagyobb épitkezésekhez mintegy 800.000.- darab fali tégla szállitásának biztositására ezennel nyivános pályázatot hirdet

A [illegible] egy koronás magyar királyi okmánybélyeggel ellátott ajánlatok a 30 filléres bélyeggel ellátot és Cégszerűen aláirt felhivással együtt sértetlen boritékban elhelyezve, a cég pecsétjével lepecsételve legkésőbben 1909. évi augusztusz hó 25-ének déli 12 órájáig az alólirott üzletvezetőnek, vagy pedig posta utján oda beküldendők és a boritékok esen külcimmel látandók el, Ajánlat a 20391/909. számu pályázati hirdetményben kiirt tégla szállitására.

Bánat pénz gyanánt az ajánlandó menyiség értékének 5%. legkésőbben 1909 évi agüsztus hó 24-ének déli 12 órájáig a magyar király államvasutak szombathelyi üzletvezetőségének gyüjtő pénztáránál akár készpénzben akár állami betétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánat pénz nélküli és elkésve érkezett, valamint olyan ajánlatok melynek nem az előirt módon tétetnek, vagy a melynek aláirandó ajánlati felhivás nélkül nyujtanak be figyelembe nem vétetnek.

Szombathely 1909 évi augusztus hóban

A magy. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége

„Utánnyomás nem dijaztatik."

Védjegy: „Horgonyt"

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiének bizonyult háziszer, mely már sok év óta legtöbb fájdalomcsillapító szerrel bizonyult hasonlatosnak, gyógyitó és megfázásoknál, bőrcsiklándásoknál szükséges.

hamisitványok miatt bizalmatlanokat óvatosnak legyünk és csak olyan üvegben a fitsbőr cégjegyzésével ellátott dobozban van szemügyre. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.- az [illegible] gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerészénél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerészénél az „Arany szarvasban", Prágában, Elisabethstrasse 5 szám.

Minden napi szétküldés.

Lohr Mária

szabott Krauffuz

csipke-, vegytisztitó és kelmefestő

Budapest, VIII., Baross-utca 85.

Fiókok:

IV., Eskü-ut 6. (Klotild palota.) | V., Harmincad-u. 4.
VI., Andrássy-u. 16. | VIII József-körü. 2.
VI., Terézkörü. 39. | IX., Calvin-tér 9 sz.

Vidéki megbizások gyorsan és gondosan teljesittetnek.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz

a kiadóhivatal.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.

árusztálya Celldömölk

a Magyar kir. államvasutak gépgyárának ugy a Ganz és Tsa részv. társ. motorosztályának kerü leti képviselése és mintaraktára.

Fiektelepek: Murászombaton, Sárváron, Vasvármonon, Csurnán, Dombóváron, Sopronban, és Zalaegerszegen.

Mindennemü gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legujabb szerkezetü vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket ugy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélnemüek és mindenféle gazdesági cikkekből.

Épitési iroda.

[illegible]elettel van szerencsénk a m. t. épittető közönség b. tervezésára hozni, hogy **Celldömölkön a Sági-utca 99. sz. alatt** (Merkly Ede-féle ház)

épitesi irodát és vállalatot létesitettünk.

Elvállaljuk mindennemü gazdasági épuletek és bérházak tudomásét a legkényesebb igények megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; ugyszintén erekek természetben való kivételét, valamint **kőkemencék épitését csatornázások, átalakitások és tatarozási munkálatok** elkészitését a legjutányosabb árban.

A készitendő munkálatok szakszerü és pontos kiviteléért az épiészet terén eltöltött hosszas gyakorlatainak kezeskednek, — egyedüli főtörekvésünk oda fog irányulni, hogy a n. é. épittető közönség legkényesebb igényeinek is megfelelhessünk.

A m. t. épittető közönség szives pártfogását kérve maradtunk

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek

kőmüves mester épitési vállalkozók

Celldömölk, Sági-utca.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vas-megyei"-könyvnyomda és nyilvánosi-vállalat gőzmunkájában Devecseh. 1909